

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 30 Ιουλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ. Υπουργούς

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: «Ανάγκη τροποποίησης του κυρωτικού πλαισίου των άρθρων 96 και 97 του Ν. 5322/2026 για την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ)»

Η ψήφιση των άρθρων 96 και 97 του Ν. 5322/2026, με τα οποία θεσπίζεται νέο πλαίσιο υποχρεώσεων, διοικητικών κυρώσεων και αλληλέγγυας ευθύνης για τα Κέντρα Υποβολής Δηλώσεων (ΚΥΔ) και τους επαγγελματίες που αναλαμβάνουν την προετοιμασία και υποβολή της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ), έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις από το σύνολο σχεδόν των εμπλεκόμενων φορέων του αγροτικού χώρου.

Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.), ως θεσμοθετημένος σύμβουλος της Πολιτείας, με επίσημη επιστολή του προς την Κυβέρνηση και τη Διοίκηση της ΑΑΔΕ, επισημαίνει ότι, παρά την αναγκαιότητα διασφάλισης της νομιμότητας και της προστασίας των εθνικών και ενωσιακών πόρων, οι συγκεκριμένες διατάξεις εγείρουν σοβαρά ζητήματα αναλογικότητας, ασφάλειας δικαίου και πρακτικής εφαρμογής.

Σύμφωνα με τις επισημάνσεις του ΓΕΩΤ.Ε.Ε., προβλέπονται ιδιαίτερα υψηλά διοικητικά πρόστιμα, από 2.000 έως και 50.000 ευρώ ανά παράβαση, καθώς και ποινές αποκλεισμού, χωρίς επαρκή διαβάθμιση ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης ή τον βαθμό υπαιτιότητας. Επιπλέον, χρησιμοποιούνται αόριστες νομικές έννοιες, όπως «δέουσα επιμέλεια», «πλημμελής αποτύπωση» και «πρόδηλη ασυμβατότητα», χωρίς να προσδιορίζονται με σαφήνεια, δημιουργώντας συνθήκες ανασφάλειας δικαίου και περιθώρια διαφορετικών ερμηνειών.

Παράλληλα, οι επαγγελματίες που υποβάλλουν τις δηλώσεις καλούνται να αναλάβουν ευθύνες που υπερβαίνουν τις πραγματικές αρμοδιότητες και δυνατότητές τους, καθώς δεν διαθέτουν πρόσβαση σε όλα τα απαιτούμενα δημόσια και ιδιωτικά δεδομένα ούτε ασκούν ελεγκτικές ή ανακριτικές αρμοδιότητες. Σημαντικό μέρος των αποκλίσεων στις δηλώσεις προκύπτει από σφάλματα δημοσίων μητρώων, κτηματολογικών εγγραφών, δασικών χαρτών, αναδασμών, ηλεκτρονικών μισθωτηρίων ή τεχνικών δυσλειτουργιών

των πληροφοριακών συστημάτων και όχι από υπαιτιότητα των συντακτών των αιτήσεων.

Την ίδια στιγμή, φορείς όπως η Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΘΕΑΣ), η Πανελλήνια Ένωση Φορέων Αγροτικής Συμβουλευτικής και Αγροτικών Υπηρεσιών (ΠΕΦΑΣΥ), συνεταιρισμοί, γεωτεχνικοί φορείς και Κέντρα Υποβολής Δηλώσεων προειδοποιούν ότι, εφόσον το ισχύον πλαίσιο παραμείνει αμετάβλητο, δημιουργείται σοβαρός κίνδυνος αδυναμίας και άρνησης ανάληψης της διαδικασίας υποβολής των δηλώσεων ΕΑΕ για το 2026, με ότι αυτό συνεπάγεται για τον πολύπαθο πρωτογενή τομέα της χώρας.

Είναι αυτονόητο ότι οι περιπτώσεις δόλου, απάτης και οργανωμένης καταστρατήγησης του συστήματος ενισχύσεων πρέπει να αντιμετωπίζονται με την δέουσα αυστηρότητα. Ωστόσο, η συλλήβδην επιβολή δυσανάλογων κυρώσεων και η μεταφορά ευθυνών σε επαγγελματίες που ενεργούν καλόπιστα και στηρίζονται σε στοιχεία τρίτων ή της Διοίκησης δεν υπηρετεί ούτε την αποτελεσματικότητα των ελέγχων ούτε την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος υποβολής των αιτήσεων.

Παράλληλα, πέραν των ζητημάτων που αφορούν το καθεστώς ευθύνης και κυρώσεων, το νέο σύστημα υποβολής των Ενιαίων Αιτήσεων Ενίσχυσης (ΕΑΕ), όπως έχει σχεδιαστεί, δημιουργεί πρόσθετες, οι οποίες αυξάνουν υπέρμετρα τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση κάθε αίτησης. Το γεγονός αυτό δημιουργεί εύλογες ανησυχίες ότι, το νέο πλαίσιο μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των δηλώσεων, να επιβαρύνει υπέρμετρα τους παραγωγούς και τους επαγγελματίες που υποστηρίζουν τη διαδικασία και τελικά να επηρεάσει την έγκαιρη καταβολή των αγροτικών ενισχύσεων.

Επειδή η αρχή της αναλογικότητας επιβάλλει οι διοικητικές κυρώσεις να τελούν σε εύλογη σχέση με τη βαρύτητα της παράβασης, τον βαθμό υπαιτιότητας και τις πραγματικές δυνατότητες του διοικουμένου να αποτρέψει το επιζήμιο αποτέλεσμα,

Επειδή η ασφάλεια δικαίου και η αρχή της χρηστής διοίκησης προϋποθέτουν σαφείς, προβλέψιμες και αντικειμενικά εφαρμόσιμες διατάξεις, ώστε οι πολίτες και οι επαγγελματίες να μπορούν να γνωρίζουν εκ των προτέρων τις υποχρεώσεις τους και τις έννομες συνέπειες της συμπεριφοράς τους,

Επειδή η χρήση αόριστων νομικών εννοιών χωρίς επαρκή κανονιστική εξειδίκευση δημιουργεί σοβαρό κίνδυνο άνισης εφαρμογής του νόμου και διοικητικής αυθαιρεσίας με συνέπεια την υπονόμευση της αποτελεσματικότητας του ίδιου του θεσμικού πλαισίου,

Επειδή η αντιμετώπιση των φαινομένων απάτης σε βάρος των εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων οφείλει να στηρίζεται σε αποτελεσματικούς κρατικούς ελεγκτικούς μηχανισμούς, στη διασταύρωση στοιχείων και στον εντοπισμό των πραγματικών υπαιτιών και όχι στη γενικευμένη μετακύλιση του κινδύνου ευθύνης σε επιστήμονες και επαγγελματίες που λειτουργούν επικουρικά προς τη Διοίκηση,

Επειδή η νομοθέτηση χωρίς προηγούμενο ουσιαστικό διάλογο με τους θεσμοθετημένους επιστημονικούς και παραγωγικούς φορείς, οι οποίοι καλούνται να εφαρμόσουν το νέο πλαίσιο, αντιβαίνει στις αρχές της καλής νομοθέτησης και υπονομεύει την κοινωνική αποδοχή και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του νόμου.

Επειδή η έγκαιρη και απρόσκοπτη υποβολή των Ενιαίων Αιτήσεων Ενίσχυσης αποτελεί κρίσιμη προϋπόθεση για την ομαλή καταβολή των άμεσων ενισχύσεων και την υλοποίηση του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ενώ οποιαδήποτε δυσλειτουργία δύναται να έχει σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις τόσο για τους παραγωγούς όσο και για την εθνική οικονομία,

Για τους λόγους αυτούς, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Προτίθεται να αναστείλει την εφαρμογή των συγκεκριμένων διατάξεων μέχρι να ολοκληρωθεί θεσμικός διάλογος και να διαμορφωθεί ένα λειτουργικό και αναλογικό πλαίσιο;
2. Προτίθεται να τροποποιήσει το ισχύον καθεστώς ώστε οι διοικητικές κυρώσεις να επιβάλλονται αποκλειστικά στις περιπτώσεις αποδεδειγμένου δόλου ή βαριάς αμέλειας και όχι για καλόπιστα ή τεχνικά σφάλματα;
3. Πώς προτίθεται να προστατεύσει τους επαγγελματίες από κυρώσεις που οφείλονται σε ανακρίβειες ή σφάλματα δημοσίων μητρώων, κτηματολογικών στοιχείων, δασικών χαρτών, ηλεκτρονικών μισθωτηρίων ή δυσλειτουργίες των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου;
4. Προτίθεται να θεσπίσει υποχρεωτική διαδικασία προηγούμενης σύστασης και εύλογης προθεσμίας διόρθωσης πριν από την επιβολή διοικητικών προστίμων στις περιπτώσεις διορθώσιμων σφαλμάτων;
5. Με ποιον τρόπο διασφαλίζεται ότι η αλληλέγγυα ευθύνη δεν θα εφαρμόζεται αδιακρίτως αλλά μόνο στις περιπτώσεις όπου αποδεικνύεται αιτιώδης συνάφεια και προσωπική υπαιτιότητα του συντάκτη της δήλωσης;
6. Προτίθεται να αποσαφηνίσει τις αόριστες έννοιες που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις, όπως «δέουσα επιμέλεια», «πλημμελής αποτύπωση» και «πρόδηλη ασυμβατότητα», ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η ομοιόμορφη εφαρμογή τους;
7. Έχει εκτιμηθεί ο πρόσθετος διοικητικός φόρτος και ο απαιτούμενος χρόνος επεξεργασίας που θα επιφέρει το νέο σύστημα υποβολής των ΕΑΕ και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει ώστε να διασφαλιστεί η έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας χωρίς καθυστερήσεις εις βάρος των παραγωγών;
8. Προτίθεται να συγκαλέσει άμεσα συνάντηση με το ΓΕΩΤ.Ε.Ε., την ΕΘΕΑΣ, την ΠΕΦΑΣΥ, τους εκπροσώπους των συνεταιρισμών και των ΚΥΔ, προκειμένου να διαμορφωθεί κοινά αποδεκτό θεσμικό πλαίσιο;

Ο ερωτών βουλευτής

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας